

cenností, nýbrž znamená užívání, jež věc podle svého hospodářského určení má poskytovat, tedy nejen nezbytně nutné užívání. Řádné užívání ložnice vyžaduje, aby jak v příčině jednotlivého nábytku, tak i v celku poskytovala účelné a úhledné obydlí. Ložnice, jejíž nábytek je, jak zjištěno, popraskán, při němž zadky skříně jsou seschlé a vylezlé, dveřní duhy jsou popraskané tak, že syrové dřevo vylezlo, dveře jsou pokřiveny, při postelích jsou hlavní strany seschlé, vylezlé suky, také výplně seschlé, takže viděti přes výplně na zeď, má podstatné vady a znemožňuje řádné užívání ve smyslu shora naznačeném. Rovněž nepodstatněn jest dovolatelův předpoklad, že se žalobkyně vzdala redhibičního nároku tím, že nábytku používala, pokud se týče, že nároku pozbyla tím, že svým vlastním jednáním znemožnila uvedení v předešlý stav. Jest zřejmo, že nábytek nelze žalovanému vrátiti v stavu, v němž byl žalobkyní převzat. Vady se neobjevily při dodání nábytku, nýbrž teprve při používání. Jestliže však žalobkyně nábytku používala i po té, když ho dala žalovanému k dispozici, zavinil to žalovaný sám tím, že nedůvodně odepřel vzítí vadný nábytek zpět a vrátiti kupní cenu, čímž by byl umožnil žalobkyni opatřiti si nezbytně nutný nábytek jiný. Následky prodlení nestihají žalobkyni, nýbrž žalovaného.

Čís. 9240.

K opodstatnění sudiště podle § 93 j. n. stačí, by žalobce v žalobě, již pod jedním podal proti několika žalovaným, tvrdil a po případě za sporu dolíčil, že jeden ze společníků ve sporu (jeden z hlavních zavazovaných) má obecné sudiště před dovolaným soudem. Otázka přípustnosti společenství v rozepři jest teprve otázkou dalšího řízení a dojde rozřešení nezávisle na řešení otázky příslušnosti.

(Rozh. ze dne 5. října 1929, R I 404/29.)

Žalobu, v níž se domáhal zaplacení na Josefu N-ovi, Juliu S-ovi a Otakaru S-ovi, zadal žalobce na soudě, v jehož obvodu bydlel jen Josef N. Žaloba byla opřena o ujednání, o němž žalobce tvrdil, že je s ním uzavřel žalovaný Otakar S. jménem vlastním a v zastoupení spolužalovaných Josefa N-a a Julia S-a, byv jimi k jednání zmocněn. Námitce místní nepřislušnosti, vznesené žalovanými Juliem S-em a Otakarem S-em, soud první stolice vyhověl a žalobu ohledně nich odmítl. Důvod y: Na základě zjištěných okolností dospěl soud k přesvědčení, že spolužalovaný Josef N. není účastníkem případného smluvního poměru mezi žalobcem s jedné a Juliem a Otakarem S-ovými s druhé strany, že tudíž není jejich společníkem v rozepři podle § 11 c. ř. s., následkem čehož nelze tu použití ustanovení § 93 j. n., ježto toto předpokládá jsoucnost skutečného společenství v rozepři, jež nelze nahraditi uměle žalobcem proti skutečnému stavu zkonstruovaným, t. j. bezdůvodně tvrzeným společenstvím. Tento názor soudu je opřen jednak o do-

slov § 93 j. n., jednak o úvahu, že by jinak byla dána žalobci možnost bez právního podkladu pouhým nepravdivým tvrzením v žalobě založit příslušnost soudu jinak nepřislušného, což by odporovalo ustanovení § 41, druhý odstavec j. n. Re k u r s n í s o u d zamítl námitku místní nepřislušnosti. D ů v o d y: Podle ustanovení § 93 j. n. může několik osob býti žalováno jako společníci ve sporu, pokud by pro rozepři nebylo zvláštního společného sudiště, před každým tuzemským soudem, v jehož obvodu jeden ze společníků ve sporu má obecné sudiště. Kdo jsou společníky v rozepři, ustanovuje § 11 c. ř. s.; podle odstavce prvního čís. 1 téhož § může několik osob spolužalovati nebo žalováno býti, jsou-li vzhledem k předmětu rozepře v právním společenství nebo jsou-li z téhož skutkového a právního důvodu oprávněny nebo zavázány. Ve sporu, o nějž jde, žalování jsou podle údajů žaloby tři žalovaní jako žalobcovi spolusmluvníci, tedy jako osoby jsoucí v právním společenství. Podle § 93 j. n. mohou tudíž býti, pokud jde o otázku místní příslušnosti, žalování společně u obecného sudiště kteréhokoli z nich. V otázce, zda jde o právní společenství, rozhoduje obsah žaloby (§ 41, druhý odstavec, j. n.). Pro otázku příslušnosti podle § 93 j. n. nevyhledává se důkazu o tom, že právní společenství tak, jak bylo tvrzeno stranou žalující, skutečně tu jest. Důkazu toho třeba jest jen pro konečné rozhodnutí sporu. Že tomu tak jest, pravověda uznává (viz komentář Neumannův k zákonům procesním, vývody k § 93 j. n.). Ostatně správnost tohoto názoru jest očividnou. Ustanovení § 93 j. n. jest předpisem procesní hospodárnosti a má za účel docílití projednání sporu, v němž jest tvrzen týž skutkový a právní podklad, ale dovozovány z něho právní nároky proti několika osobám u téhož soudu, při jediné námaze i v těch případech, kdy by jinak bez něho se zřetelem na různá obecná sudiště osob spoluzavázaných společné projednávání nebylo možným. Tomuto účelu by však odporovalo, kdyby v případech, kde právní společenství, jež jest pojmem práva hmotného, bylo popřeno a po provedeném řízení průvodním i dokázáno a tím pravidelně již získán podklad pro konečné rozhodnutí sporu, žaloba ohledně spolužalovaného, jenž přicházel by v úvahu, nebyla konečně vyřízena, nýbrž jen odmítnuta z důvodů nepřislušnosti, tedy formelněprávních. Slušelo tedy rozhodnouti, jak shora uvedeno, ježto dovolaný soud jest místně příslušný se zřetelem na nepopřenou okolnost, že prvžalovaný N. má obecné sudiště v Praze.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Napadené usnesení a jeho po výtce výstižné odůvodnění odpovídají stavu věci i zákonu. Dovolací rekurs má sice pravdu v tom, že v podružném (incidenčním) sporu o příslušnost nejsou, jako při zkoumání příslušnosti z úřadu při vyřízení žaloby, rozhodnými jen tvrzení žaloby, nýbrž že každá strana i v té příčině musí svá tvrzení a své námitky prokázati. Ale otázka, zda tu jest trpné společenství v rozepři, otázka, kdy a za jakých podmínek se dopouští hromadění žalobních nároků

proti několika osobám v téže žalobě a v témže sporu, není předmětem žalobceva přednesu o příslušnosti, jakž jím není otázka, zda tvrzený nárok jest podle hmotného práva opodstatněn. V té příčině stačí, by žalobce v žalobě, již podal proti několika žalovaným, tvrdil a po případě za sporu doličil, že jeden ze společníků ve sporu, pokud se tkne jeden z hlavních zavázaných, má obecné sudiště před dovolaným soudem. Tvrzením tím může žalobce předpokládajíc jeho správnost a správnost ostatních v souzeném případě nezávažných náležitostí, založiti příslušnost dovolávaného soudu podle § 93 j. n., leč že by se tento soud nemohl ani úmluvou stran státi příslušným, aneb že by pro rozepři bylo zvláštní sudiště. Otázka přípustnosti společenství v rozepři upravená v § 11 a násl. c. ř. s. je teprve otázkou dalšího řízení a dojde rozřešení nezávisle na řešení otázky příslušnosti právě tak, jako se řeší samostatně otázka hmotného práva, zda a pokud zažalovaný nárok jest opodstatněn proti každému ze žalovaných společníků v rozepři. Názoru, že otázka, zda žalovaný nárok jest po právu, nemůže míti význam pro otázku příslušnosti, nasvědčuje též úvaha, že zajisté nelze žalobu, podanou pro pohledávku přes 5.000 Kč u sborového soudu, odmítnouti pro nepřislušnost tohoto soudu, vyjde-li za sporu najevo, že pohledávka činí jen 5.000 Kč a že byla, snad obmyslně, zažalována u sborového soudu neprávem. Při výkladu, jejž zastávají dovolatelé, byl by zmařen účel předpisu § 93 j. n., by sporná věc proti několika žalovaným byla pokud možno vyřízena jediným sporem, a nastával by v případech, v nichž byl spor zároveň projednán ve věci samé, neúčelný důsledek, že by tutéž práci pak musily prováděti znovu jiné soudy, příslušné pro jednotlivé domnělé společníky. Že při výkladu tu zastávaném může ustanovení § 93 j. n. býti zneužito, by si nepoctivý žalobce vyloudil příslušnost skutečně nepřislušného soudu předstíráním vymyšleného společníka, jest sice pravda, nemůže však býti na újmu správnému výkladu zákona.

Čís. 9241.

Veřejná obchodní společnost není zvláštním právním podmětem ani právnickou osobou a nemůže proto býti ve sporu stranou, jí jsou jen její společníci. Jde o rozepři zahájenou (rozsouzenou), žalována-li v jednom sporu veřejná obchodní společnost, ve druhém sporu pak veřejní společníci.

(Rozh. ze dne 5. října 1929, R I 566/29.)

Žalobce žaloval veřejné společníky Josefa W-a a Viléma V-a veřejné obchodní společnosti Josef W. o zaplacení 963.971 Kč. Žalobou Ck III 143/28, zadanou dříve na soudě, domáhal se žalobce zaplacení téhož peníze na veřejné obchodní společnosti Josef W. Námitce zahájené rozepře soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. **Důvody:** Rozhodující jest otázka, zda nárok uplatňovaný proti veřejné obchodní společnosti může býti uplatňován zvláštní žalobou proti jednotlivým